

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 25Csp/107/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8724205122
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Baštová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2025:8724205122.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Luciou Baštovou v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX C. D., právne zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a. s., skrátený názov VÚB, a. s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpenému Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 2.850,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 300,- eur, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého po právoplatnosti rozsudku rozhodne súd samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou doručenu súdu dňa 05.12.2024 žiadala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2.850,- eur titulom primeraného finančného zadostučinenia a na náhradu trov konania.

2.1 Žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad, pod sp. zn. KK-8Csp/140/ 2022 o zaplatenie 5.755,- eur bola úspešná, pretože súd rozsudkom č. k. KK-8Csp/140/2022-174 zo dňa 28.07.2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov č. k. 3CoCsp/41/2023-228 zo dňa 04.06.2024, právoplatným dňa 19.06.2024 žalobu zamietol a priznal jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Okrem toho sa domáhala voči žalovanému v konaní vedenom Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 24Csp/22/2023 vydania bezdôvodného obohatenia, v ktorom jej súdu v rozsudku zo dňa 05.09.2024, právoplatnom dňa 22.11.2024 priznal nárok vo výške 1.224,10 eur s príslušenstvom.

2.2 V podanej žalobe tvrdila, že dňa 16.07.2015 uzavrela so žalovaným Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Felxipôžička“ pod č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej jej žalovaný poskytol finančné prostriedky vo výške 8.410,- eur, ktoré mu mala spolu s odplatom za poskytnutie úveru vrátiť v pravidelných mesačných splátkach, navýšených o mesačné platby poisťného celkovo v sume 144,38 eur. V priebehu trvania predmetného zmluvného vzťahu malo dôjsť zo strany žalovaného k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru a k následnému postúpeniu pohľadávky žalovaného na spoločnosť EOS KSI Slovensko, s. r. o., IČO: 35 724 803, so sídlom Prievozska 2, 821 09 Bratislava (ďalej aj ako „postupník“). Žalobou doručenu Okresnému súdu Kežmarok dňa 02.11.2022 sa postupník v konaní sp. zn. KK-8Csp/140/2022 domáhal voči nej uspokojenia jeho údajných nárokov, vyplývajúcich

mu z úverovej zmluvy, v spojení s Rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 13.11.2020. Žaloba bola právoplatne zamietnutá a súdy v odôvodnení svojich rozhodnutí poukázali na jednotlivé porušenia právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, ku ktorým došlo zo strany žalovaného. Rovnako tak bola úspešná aj v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia pod sp. zn. 25Csp/22/2023, v ktorom súd v odôvodnení rozhodnutia taktiež konštatoval viaceré porušenia jej práv ako spotrebiteľa, ku ktorým došlo v dôsledku konania žalovaného.

2.3 Porušenia v oboch sporoch spočívali najmä v tom, že žalovaný pred uzavretím úverovej zmluvy nedostatočným spôsobom skúmal schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver, tak ako to predpokladá ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, na základe čoho potom v súlade s ustanovením § 11 ods. 2 tohto zákona nebol oprávnený požadovať jednorazové splnenie záväzku žalobkyne a pokiaľ tak urobil, jeho úkon bol v súlade s ustanovením § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka absolútne neplatný. Keďže žalovaný je subjektom, ktorý je držiteľom bankovej licencie, v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách mohol pristúpiť k postúpeniu predmetnej pohľadávky len v prípade, že táto bola splatnou. Nakoľko ale v prejednávacom prípade nedošlo k platnému zosplatneniu predmetnej pohľadávky, ani jej následné postúpenie nebolo možné považovať za platné. V dôsledku týchto skutočností tak žalovaný porušil svoju povinnosť konať s odbornou starostlivosťou, keď už prakticky v predzmluvnej fáze porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu z príslušných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa a tieto porušenia pretrvávali aj v priebehu zmluvného vzťahu, tak ako to v odôvodnení svojich rozhodnutí konštatovali aj konajúce súdy (súd prvého stupňa a odvolací súd). Uvedenými rozhodnutiami došlo zo strany súdov k poskytnutiu ochrany žalobkyni, ktorej sa prostredníctvom jednotlivých inštitútov procesnej obrany v súdnom konaní domáhala, a preto jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie, ktorého sa podanou žalobou domáha voči žalovanému.

2.4 Poukazujúc na § 3 ods. 5, tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa tvrdila, že ako spotrebiteľ si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v pôvodnom konaní. Vznik ujmy podľa nej nie je potrebné skúmať a z jej strany preukazovať, nakoľko na vznik tohto práva postačuje samotné porušenie práva alebo povinnosti, ktoré bolo zo strany žalovaného preukázané. Jediným kritériom je primeranosť výšky finančného zadosťučinenia, ktoré si uplatnila v sume 2.850,- eur odôvodňujúc ho tým, že zo strany žalovaného došlo k neprijateľnému konaniu už v predzmluvnom štádiu a toto vyústilo do konania pred všeobecným súdom, v rámci ktorého bola nútená obhajovať svoje porušené práva. Ďalej rozsahom porušenia jej spotrebiteľských práv, keď postupník sa v spore sp. zn. KK-8Csp/140/2022 domáhal plnenia vo výške 5.755,- eur s príslušenstvom, pričom výška príslušenstva ku dňu právoplatnosti rozsudku vydaného v tomto konaní dosahovala sumu 455,62 eur a nezákonne narastala. Okrem toho sa postupník v konaní domáhal aj náhrady trov konania. Tento rozsah je podľa nej znásobený tiež tým, že postupník sa domáhal daných konaní aj napriek tomu, že žalobkyňa do toho momentu uhradila na účet veriteľa minimálne o 1.224,10 eur viac, než na čo mal veriteľ akýkoľvek právny nárok, čo vyplýva zo záverov prijatých v rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 05.09.2024, č. k. 24Csp/22/2023-178. Zdôraznila, že ak by sa aktívne nedomáhala ochrany svojich spotrebiteľských práv, konajúci súd by pravdepodobne podanej žalobe vyhovel a na podklade jeho vyhovujúceho rozhodnutia mohol postupník iniciovať exekučné konanie, v rámci ktorého by sa celková výška vymáhaných nárokov opäť navýšila o trovy exekúcie, a to všetko napriek tomu, že postupník by z materiálneho hľadiska a z vyššie popísaných dôvodov nebol nositeľom práva, uspokojenia ktorého by sa domáhal. Výška ňou uplatneného nároku oproti výške vymáhaného nároku zo strany postupníka tak dosahuje len minimálnu časť nároku oproti tomu, o čo mohla byť ukrátená, ak by sa v konaniach aktívne nedomáhala ochrany svojich spotrebiteľských práv.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa označila a predložila rozsudok Okresného súdu Poprad, č. k. KK-8Csp/140/2022-174 zo dňa 28.07.2023 s doložkou právoplatnosti, rozsudok Krajského súdu Prešov, č. k. 3CoCsp/41/2023-228 zo dňa 04.06.2024 s doložkou právoplatnosti, rozsudok Okresného súdu Poprad, č. k. 24Csp/22/2023-178 zo dňa 05.09.2024 s doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti, predžalobnú výzvu zo dňa 29.11.2024, predžalobnú výzvu – e-mail žalovanému zo dňa 29.11.2024 a plnomocenstvo.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 06.02.2025 nesúhlasil so žalobou v celom rozsahu, a to najmä s výškou požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia. Podľa neho pre jeho priznanie nie je podstatná sankčná a represívna funkcia, nakoľko s poukazom na uznesenie

Krajského súdu Prešov sp. zn. 9CoCsp/46/2021 zo dňa 30.11.2011, je uplatňovanie sankcií proti zákonom zakázanému správaniu dodávateľov na voľnom trhu prioritne zverené odvetviám verejného práva, predovšetkým orgánom kontroly, dozoru a dohľadu nad voľným trhom, resp. nad finančným trhom, napríklad Slovenskej obchodnej inšpekcií, Národnej banke Slovenska, Ministerstvu financií Slovenskej republiky, ktoré disponujú širokým rozsahom oprávnení ukladať za nezákonné konanie sankcie. Žalobkyňou žiadané primerané finančné zadosťučinenie by malo ujmu kompenzovať, nie nahrádzať. A táto ujma už bola podľa neho kompenzovaná vydaním bezdôvodného obohatenia v spore sp. zn. 24Csp/22/2023, ktoré jej bolo vyplatené v celom rozsahu. Ak by súd mal za to, že ujma nebola dostatočne kompenzovaná, považoval za primerané, finančné zadosťučinenie maximálne v sume 300,- eur s poukazom na správanie žalobkyne pred a po uzavretí zmluvy, či jej boli priznané trovy konania a na rozhodovacia prax súdov, ako napr. rozsudky Krajského súdu Prešov sp. zn. 9CoCsp/9/2024 zo dňa 26.03.2024 a sp. zn. 7Co/132/2019 zo dňa 28.05.2020. Žalobu preto navrhol zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania.

5.1 Žalobkyňa v písomnom vyjadrení zo dňa 05.03.2025 nesúhlasila s argumentáciou žalovaného a považovala ju za nesprávnu. K primeranosti výšky uplatneného finančného zadosťučinenia uviedla, že túto logicky a odôvodnene vymedzila a poukázala na podanú žalobu. Zdôraznila, že nebyť jej procesnej aktivity, bola by zaviazaná k úhrade sumy vo výške 5.755,- eur v čase, keď už uhradila žalovanému sumu 1.244,10 eur, na ktorú nemal žiaden právny nárok. Poukázala na dĺžku porušovaných práv spotrebiteľa od roku 2015 až do právoplatného poskytnutia ochrany v roku 2024, čo podľa nej zodpovedá takmer 10 rokom trvania protiprávneho stavu. Primeranosť je subjektívnou kategóriou, ku ktorej dospeje súd na základe jedinej objektívnej skutočnosti, ktorou je porušenie práva alebo povinnosti, ktorú však nie je možné osobitne vypočítať. Neexistujú iné dôkazy (než tie na ktoré odkázala) ktoré by "primeranosť" preukazovali, a preto o jej výške rozhoduje na základe voľnej úvahy súd s prihliadnutím na jej návrh. Zdôraznila, že zo strany žalovaného došlo k výraznému zásahu do jej majetkových a ekonomických pomerov a nebyť poskytnutej ochrany zo strany súdu by bol tento zásah ešte intenzívnejší a s postupom času by úmerne narastal. Bola vystavená tlaku z dvoch súdnych konaní, pričom v jednom bola v postavení žalovanej a v druhom v postavení žalobkyne. Súdne konanie je pre osobu, obzvlášť bez právnického vzdelania, stresujúcim obdobím plným neistoty a strachu.

5.2 Aj keď podľa judikatúry nie je potrebné, aby spotrebiteľ pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie preukazoval existenciu ujmy, napriek tomu uviedla, že ujmu utrpela minimálne v psychickej rovine, a to neprimeranou záťažou spôsobenou nezákonným postupom veriteľa, ktorý zneužíval svoje silnejšie postavenie, prijímal od nej plnenia, na ktoré nemal žiaden právny nárok, čo výrazne narušilo jej ekonomickú a majetkovú stabilitu. Žalovaný sa snažil od nej vymôcť ešte vyššiu sumu, aj napriek tomu, že na to nemal žiaden právny nárok. Celý tento zdĺhavý a náročný postup trvajúci roky, počas ktorých sa snažila domôcť svojich práv na súde a súčasne musela aj hájiť svoje práva na súde, len umocňuje vznik jej nároku na primerané finančné zadosťučinenie.

5.3 K samotným funkciám primeraného finančného zadosťučinenia uviedla, že predmetné rozhodnutia nepredstavovali sankciu, ale boli nájdením práva – uvedením spotrebiteľského vzťahu do právneho súladu. Dôležité je podľa nej akcentovať na kompenzačnú funkciu, tzn. poskytnúť istú formu satisfakcie spotrebiteľovi za jeho aktívne hájenie práv v konaní na súde. Záverom poukázala na to, že splnila všetky podmienky pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie, a to, má postavenie spotrebiteľa, čo bolo preukázané aj v pôvodných konaniach; zo strany žalovaného došlo k porušeniu práva alebo povinnosti zo zákona o ochrane spotrebiteľa alebo z osobitných predpisov na ochranu spotrebiteľa – uvedené priamo vyplýva z rozhodnutí prijatých v pôvodnom konaní; spotrebiteľ musel porušenie práva alebo povinnosti úspešne uplatniť na súde – žalobkyňa v pôvodnom konaní úspešne hájila svoje práva na súde a súd zaviazal žalovaného k vydaniu bezdôvodného obohatenia ako aj žalobu zamietol; právo na primerané finančné zadosťučinenie jej prináleží od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá – t. j. veriteľ, v tomto prípade žalovaný, ktorý sa tohto porušenia v kontraktáčnom procese ako aj po ňom opakovane dopúšťal.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 27.03.2025 zotrval na svojom predchádzajúcom vyjadrení a neuviedol v ňom žiadne nové skutočnosti.

7. V spore bolo nariadené pojednávanie na deň 04.06.2025, na ktoré sa nedostavil právny zástupca žalobkyne, ktorý ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a súhlasil s jeho konaním v jeho

neprítomnosti. Nakoľko nebol podaný návrh na odročenie pojednávania ani dôvody jeho odročenia, súd v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku pojednával v neprítomnosti právneho zástupcu žalobkyne.

8. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní súdu zotrval na svojich písomných vyjadreniach a odmietal žalobkyňou požadovanú výšku primeraného finančného zadosťučinenia, ktorá závisí od úvahy súdu a mala by ujmú primerane kompenzovať, nie ju nahrádzať.

9. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou, nakoľko vykonanie žiadneho z nich nebolo stranami namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a žalovaný žiadne dôkazy nepredložil, zistil nasledovný skutkový stav:

10. Žalobkyňa poukazuje na pôvodné súdne konania, rozhodnutia v ňom vydané a tvrdiac, že v predmetnom konaní úspešne na súde uplatnila porušenie svojho práva má za to, že sú naplnené zákonné podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pričom výšku požadovaného zadosťučinenia vyvodzuje z hrozby majetkovej ujmy, ktorá jej hrozila v spore sp. zn. KK-8Csp/140/2022, v ktorom sa postupník domáhal zaplata sumy 5.755,- eur s príslušenstvom v čase, keď už ona sama uhradila žalovanému sumu 1.244,10 eur, na ktorú nemal žiaden právny nárok, čím malo dôjsť k výraznému zásahu do jej majetkových a ekonomických pomerov a požaduje ju v sume 2.850,- eur (cca 1 zo sumy 5.755,- eur).

11. Z rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. KK-8Csp/140/2022-174 zo dňa 28.07.2023 súd zistil, že spoločnosť EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, ako právny nástupca žalovaného (postupník) sa na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, žalobou podanom na súde dňa 02.11.2022 domáhal voči žalovanej zaplata sumy 5.755,- eur s príslušenstvom. Súd v tomto spore dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu (VÚB, a. s.) ako veriteľ hrubo porušil svoje povinnosti overiť úverovú schopnosť žalovanej ako spotrebiteľa, keďže žalovanej poskytol úver bez overenia údajov o jej ekonomickej situácii tak, ako to predpokladá ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho nebol podľa § 11 ods. 2 tohto zákona oprávnený požadovať jednorazové splnenie záväzku žalovanej a pokiaľ tak urobil, jeho úkon je v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný. Keďže právny predchodca žalobcu je držiteľom bankovej licencie, v súlade s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách mohol pristúpiť k postúpeniu predmetnej pohľadávky len v prípade, že táto bola splatnou. Nakoľko ale v prejednávanej príhode nedošlo k platnému zosplatneniu predmetnej pohľadávky, ani jej následné postúpenie nebolo možné považovať za platné. Z týchto dôvodov žalobu zamietol, žalovanej právo na náhradu trov konania nepriznal a osobitnému subjektu priznal nárok na náhradu trov konania.

12. Po podaní odvolania žalobcom (tu žalovaným) Krajský súd Prešov rozsudkom č. k. 3CoCsp/41/2023-228 zo dňa 04.06.2024 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, stranám sporu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania a osobitnému subjektu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.06.2024.

13. Z rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 24Csp/22/2023-178 zo dňa 05.09.2024 mal súd preukázané, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 30.08.2023 domáhala od žalovaného (VÚB, a. s.) zaplata sumy 1.224,10 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Súd jej žalobe vyhovel, žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyňu sumu 1.244,10 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 1.244,10 eur od 29.08.2023 do zaplata a priznal jej voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % dôvodiac, že žalovaný nedostatočne skúmal bonitu žalobkyne, t. j. jej schopnosť splácať spotrebiteľský úver, bez posudzovania jej údajov o príjmoch, či výdavkoch, a preto považoval úver za bezúročný a bez poplatkov, na základe čoho vznikol žalobkyňu nárok na vydanie požadovaného bezdôvodného obohatenia. Proti rozsudku nebolo podané odvolanie a tento nadobudol právoplatnosť dňa 22.11.2024.

14. Podľa § 53 ods. 1 a 3 zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.07.2024 ustanovenia tohto zákona sa použijú na zmluvu uzavretú po 30. júni 2024. Vznik právnych vzťahov zo zmlúv uzavretých pred 1. júnom 2024 a nároky

vzniknuté z týchto zmlúv sa posudzujú podľa právnych predpisov účinných do 30. júna 2024. Konania o porušení povinností v oblasti ochrany spotrebiteľa začaté a neukončené pred 1. júlom 2024 sa dokončia podľa právnych predpisov účinných do 30. júna 2024.

15. V prejednávanvej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30.06.2024, ktorý sa použije na prejednanú vec v zmysle § 53 ods. 1 a 3 Prechodných ustanovení zákona č. 108/2024 Z. z., upravujúce práva spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak sa na súde úspešne uplatní porušenie ich práva, a to od toho, kto sa porušenie zodpovedá.

16. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

17. Žalovaný namietal výšku primeraného finančného zadosťučinenia, a to s poukazom na to, že táto by nemala mať sankčný charakter a mala by ujsu len kompenzovať, nie nahrádzať. Zdôraznil, že žalobkyni vyplatil celú sumu priznaného bezdôvodného obohatenia, a preto za dôvodné považoval primerané zadosťučinenie maximálne v sume 200,- eur.

18. Vychádzajúc z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že postupom času a novelami toto ustanovenie ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

19. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

20. „Účelom finančného zadosťučinenia je doviesť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom

dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.“ (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

21. K podmienke ohľadom úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti súd poukazuje na konanie vedené na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. KK-8Csp/140/2022, v ktorom bola žalobkyňa ako žalovaná v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku úspešná, keď žaloba voči nej bola zamietnutá z dôvodu jej úspešnej obrany spočívajúcej v tom, že veriteľ nedôsledne skúmal jej bonitu, v dôsledku čoho nemohol úver platne zosplatniť a tým ho následne platne postúpiť na postupníka. V konečnom dôsledku tak žalobca nebol v spore aktívne vecne legitimovaný. Rozsudkom okresného súdu č. k. KK-8Csp/140/2022-174 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 3CoCsp/41/2023-228, právoplatným dňa 19.06.2024 bolo jej obrane vyhovené, a preto je nepochybné, že žalobkyňa mala v konaní plný úspech. Z rovnakých dôvodov (nedostatočné skúmanie bonity žalobkyne veriteľom pred uzavretím zmluvy) bolo vyhovené žalobe žalobkyne aj v spore sp. zn. 24Csp/22/2023, v ktorom sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia poukazujúc na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru a nedôvodné obohatenie sa žalovaného o sumu 1.224,10 eur. Rozsudok v tomto spore nadobudol právoplatnosť dňa 22.11.2024. Bol tak naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva umožňujúci žalobkyňi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie.

22. Súd v rámci obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku poukazuje na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 3CoCsp/28/2023 zo dňa 13.09.2023, z ktorého cit.: „Odvolačný súd konštatuje, že žalobkyňa sa v základnom konaní úspešne bránila, a to tým, že vzniesla námietku nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu. Pri nároku na primerané finančné zadosťučinenie postačuje samotná hrozba ujmy. V prípade žalobkyne v základnom konaní nešlo len o hrozbu akademickú (možnú v budúcnosti), ale išlo už o priame naplnenie hrozby tým, že žalobca podal žalobu o zaplatenie 2.399,67 eur s príslušenstvom, hoci žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku v takej výške, keďže úverový vzťah medzi pôvodným veriteľom a žalovaným nebol ukončený. Tým žalobca v pôvodnom konaní nepreukázal splnenie procesnej podmienky aktívnu legitimáciu na podanie žaloby tak, ako to vyžaduje zákon. Žalobkyňa ako dlžníčka bola vystavená nároku zo strany žalovaného na zaplatenie toho, čo podľa zákona by žalovanému neprislúchalo. Žalobkyňa ako dlžníčka teda úspešne uplatnila svoju obranu, preukázala, že žalovaný nemá v spore aktívnu vecnú legitimáciu, a preto dôvodne si žalobkyňa v predmetnom konaní uplatnila satisfakciu za porušenie svojich spotrebiteľských práv.“

23. Súd zdôrazňuje, že zo strany žalobkyne bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva umožňujúci jej požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie, a to aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/68/2022 zo dňa 30.03.2023, podľa ktorého, cit.: „Uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa žalobkyne nie je viazané na uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo iného inštitútu majetkového charakteru, ale jedinou podmienkou jeho uplatniteľnosti je splnenie podmienky podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., a to úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinností.“

24. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a predložené dôkazy má súd za to, že žaloba žalobkyne je v celom rozsahu dôvodná čo do základu, nie však do uplatnenej výšky. Žalobkyňi vzniklo právo na primerané finančné zadosťučinenie, ktoré jej súd priznal v primeranej výške.

25. Je nepochybné, že predpokladmi pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a zároveň úspešný uplatnený nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nielen podľa zákona č. 250/2007 Z. z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch a prípade iných predpisov.

26. Predloženými rozsudkami žalobkyňa preukázala, že v pôvodných konaniach vedených na tomto súde pod sp. zn. KK-8Csp/140/2022 a sp. zn. 24Csp/22/2023 bola úspešná proti dodávateľovi, keď preukázala, že žalovaný, ktorý si svoj nárok voči nej uplatnil, bol v konaní vedenom pod sp. zn. KK-8Csp/140/2022 neúspešný, pretože jeho žalobe nebolo z dôvodu nedostatočného posúdenia bonity žalovanej, neplatného zosplatenia a absencie aktívnej vecnej legitímácie vyhovené a táto bola v celom rozsahu zamietnutá. Následne bola žalobkyňa úspešná v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia. Konanie žalovaného bolo nepochybne spôsobilé privodiť žalobkyni ako spotrebiteľke ujmu. Uvedené porušenie práv a povinností žalovaným vyplývajúcich z Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o bankách, navyše v takej výraznej intenzite a závažnosti, súd s poukazom na § 3 ods. 5 veta tretia zákona o ochrane spotrebiteľa považuje za dôvod na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni, ktorá úspešnou obranou voči takýmto nedôvodným nárokom v pôvodnom konaní na súde úspešne uplatnila svoje práva.

27. Z rozhodovacej praxe súdov pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia súd berie do úvahy nielen tú skutočnosť, že takéto konanie dodávateľa je spôsobilé negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa a potenciálne ohroziť jeho sociálny či rodinný život, ale zohľadňuje aj postoj spotrebiteľa, ktorý sa aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pritom na to, že aj vďaka žalobcovi vyšlo najavo, že dodávateľ už v predzmluvnej fáze porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu z príslušných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia predstavuje doplnkovú ochranu spotrebiteľa, ktorú z explicitného znenia zákona nemožno stotožňovať s úspešne uplatneným právom (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/114/2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/179/2018 zo dňa 31.01.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/115/2018 zo dňa 29.01.2019).

28. Konanie žalovaného bolo nepochybne spôsobilé privodiť žalobkyni ako spotrebiteľke ujmu. Uvedené porušenie práv a povinností žalovaným vyplývajúcich z Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o ochrane spotrebiteľa, navyše v takej výraznej intenzite a závažnosti, súd s poukazom na § 3 ods. 5 veta tretia zákona o ochrane spotrebiteľa považuje za dôvod na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni, ktorá úspešnou obranou v pôvodnom konaní na súde úspešne uplatnila svoje práva.

29. Súd je toho názoru, že poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán sporu má byť vyvážené a nemôže slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu spotrebiteľa. V dôsledku konania žalovaného žalobkyňa musela chrániť svoje spotrebiteľské práva prostredníctvom súdu, s čím súvisí vynakladanie prostriedkov a času na vyhľadanie odbornej pomoci. Súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Žalobkyňa nebola jediným spotrebiteľom, ktorý sa domáhal ochrany svojich práv, či už v rámci svojej obrany proti dodávateľovi alebo vydania bezdôvodného obohatenia (rozsudky všeobecných súdov zverejnené na portáloch slov-lex.sk alebo na Ministerstva spravodlivosti SR), a teda aj žalovaný, ak by dobrovoľne upustil od nedovoleného konania a prejavil voči svojim klientom čestnosť a snahu napraviť protiprávny stav, k súdnym konaniam vedeným zo strán spotrebiteľov by vôbec nemuselo dochádzať. To platí aj pre konanie, v ktorom si žalobkyňa uplatnila konkrétny nárok z porušenia spotrebiteľských práv pred samotným uplatnením primeraného finančného zadosťučinenia, kedy je zrejmé, že žalovaný bol v rovnakých sporoch taktiež neúspešný.

30. Žalovaný ako bankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov (od 08.07.2002), a preto je nepochybné, že jeho povinnosťou bolo a je poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Žalovaný pred uzavretím úverovej zmluvy neskúmal s odbornou starostlivosťou bonitu žalobkyne, t. j. jej schopnosť splácať poskytnutý úver a uzavrel s ňou úver bez overenia údajov o jej ekonomickej situácii, čím hrubo porušil svoje povinnosti už v predzmluvnom vzťahu so žalobkyňou. V dôsledku toho získal od žalobkyne finančné prostriedky, na ktoré nemal zákonný nárok, čím sa obohatil na jej úkor. Takéto konanie žalovaného je nutné považovať za porušenie práva spotrebiteľa - žalobkyne, ktorá sa aktívne bránila a domohla sa v rámci svojej obrany nielen zamietnutia žaloby, ale aj vydania bezdôvodného obohatenia. Ak žalovaný ako subjekt dlhodobu pôsobiaci na finančnom trhu, v rozpore so zákonom nedôsledne

skúma bonitu spotrebiteľov, jeho konanie nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Je úplne samozrejmé predpokladať dokonalú znalosť zákona o spotrebiteľských úveroch, charakter, účel a náležitosti zmlúv o spotrebiteľských úveroch (ktoré sú v danom zákone úplne jasne a prehľadne uvedené) u žalovaného ako profesionála, subjektu, ktorý ich poskytuje dlhodobu a vo veľkom množstve. Je preto možné vyvodiť, že práve porušením povinnosti žalovaného pri uzatváraní úverovej zmluvy, došlo k situácii, že žalobkyňa sa úspešne domohla ochrany svojich spotrebiteľských práv voči žalovanému.

31. Primerané finančné zadosťučinenie pre spotrebiteľa v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nie je čo do výšky zákonom nijako konkrétne stanovené, klasifikované, či limitované, nie sú naň žiadne tabuľky či osobitné kritériá. Základným a určujúcim kritériom v zmysle zákona je jeho primeranosť, ktorú súd posudzuje podľa vlastnej úvahy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci. Pokiaľ ide o dôvodnosť poskytnutia tohto zadosťučinenia, bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, nakoľko postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Je pritom treba vychádzať z toho, že toto zadosťučinenie má niekoľko funkcií, a to satisfakčnú, sankčnú, odradzujúcu a odmeňujúcu. Pri určení jeho výšky súd musí zohľadniť viaceré relevantné okolnosti, a to napríklad či nejde v prípade postupu a konania dodávateľa o recidívu, aká bola intenzita porušenia a dôsledky konania dodávateľa, ekonomický dopad nečestného konania dodávateľa na spotrebiteľa, ako aj skutočnosť, či už napríklad nebolo poskytnuté zadosťučinenie spotrebiteľovi aj v inej podobe.

32. Žalobkyňa výšku primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnila len svojou úspešnosťou v konaniach s tým, že zo strany žalovaného došlo k výraznému zásahu do jej majetkových a ekonomických pomerov a nebyť poskytnutej ochrany zo strany súdu bol by tento zásah ešte intenzívnejší a s postupom času by úmerne narastal. Zdôraznila, že bola vystavená tlaku z dvoch súdnych konaní a pre ňu ako osobu bez právnického vzdelania, bolo toto obdobie stresujúcim, plným neistoty a strachu. Utrpela ujmu minimálne v psychickej rovine, a to neprimeranou záťažou spôsobenou nezákonným postupom veriteľa, ktorý zneužíval silnejšie postavenie a prijímal od nej plnenia, na ktoré nemal žiaden právny nárok, čo výrazne narušilo jej ekonomickú a majetkovú stabilitu. Obdobie porušovania jej práv trvalo takmer 10 rokov. Neuviedla, či konanie žalovaného a následné domáhanie sa jej práv viedlo k vzniku aj iných negatívnych dôsledkov v súkromnom a spoločenskom živote, okrem zásahu do majetkovej a ekonomickej sféry, napr. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom období/čase, odkázanosť na iných.

33. Súdu je známe aj z jeho činnosti, že u žalovaného ide o opakovanú recidívu. Požadovanie primeraného finančného zadosťučinenia z tohto dôvodu má svoju logiku, opodstatnenie a zodpovedá preventívnej a odradzujúcej funkcii primeraného finančného zadosťučinenia. Odradiť dodávateľa od recidívy môže práve jeho uvedomenie si, že opakovaným uzatváraním zmlúv obchádzajúcich ochranu spotrebiteľa, sa aj ďalší spotrebiteľia budú domáhať primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré im bude musieť v prípade úspešného uplatnenia ochrany následne poskytnúť, preto odradzujúci účinok vo vzťahu k tomu, aby bol dodržiavaný charakter zmlúv a ich náležitosti a aby sa žalovaný v budúcnosti nedomáhal na spotrebiteľoch nedôvodných plnení, je práve v takom prípade naplnený.

34. Pri sankčnej a odradzujúcej funkcii primeraného finančného zadosťučinenia v danej výške, súd zohľadnil nielen už vyššie popísanú intenzitu zásahu a porušenia zo strany žalovaného ako dodávateľa, ale aj skutočnosť, že nejde o zďaleka prvý, či ojedinelý prípad, kedy si žalovaný uplatňoval od spotrebiteľa nedôvodné nároky. Preto súd pri prisúdení primeraného finančného zadosťučinenia a určovaní jeho výšky vzal na zreteľ aj to, že toto zadosťučinenie je v zákone zakotvené aj preto, aby prostredníctvom jeho priznania spotrebiteľovi dodávateľ bol odradený od ďalších takýchto postupov. Je preto plne namieste sankcionovať žalovaného prostredníctvom priznania primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyňou ako spotrebiteľkou, avšak nie v ňou požadovanej výške.

35. A napokon čo sa týka satisfakčnej a odmeňujúcej funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, niet pochyb o tom, že požadovanie neprimeraných protiplnení a uplatňovanie nedôvodných nárokov od spotrebiteľa, konanie v rozpore s dobrými mravmi založené v nepoctivom obchodnom konaní, v snahe vyhnúť sa uplatňovaniu právnej úpravy vzťahujúcej sa na spotrebiteľa, logicky znamená obmedzenie komfortu spotrebiteľa, berie mu čas a kľud. Ako už súd vyššie uviedol, žalobkyňa sa rozhodla brániť nedôvodným nárokom spotrebiteľa a

vyhľadať advokáta, ktorý ju zastupoval v pôvodnom konaní, nakoľko ona sama nebola znala práva. Podľa názoru súdu bolo nevyhnutne potrebné prihliadnuť aj na to, že žalobkyňa dobrovoľne uzatvorila so žalovaným zmluvu o úvere, hoci mala možnosť túto zmluvu nepodpísať. Nemožno jej však dať na ľarchu, že v čase vzniku zmluvného vzťahu ako osoba neznalá práva, nemala ani vedomosť o tom, že veriteľ ako dodávateľ sa voči nej dopustil takéhoto konania a túto vedomosť nadobudla až potom, čo si vyhľadala právnu pomoc. V podanej žalobe a v písomnom vyjadrení síce uviedla, že konaním žalovaného došlo k výraznému zásahu do jej majetkových a ekonomických pomerov, že toto obdobie bolo pre ňu stresujúcim, plným strachu a neistoty, čím utrpela aj ujmu v psychickej rovine, a to hneď v dvoch konaniach, avšak okrem týchto všeobecných tvrdení neuviedla žiadne konkrétne skutkové okolnosti ako bol narušený jej bežný život (bola nezamestnaná, musela si hľadať ďalšiu prácu, výrazne sa zhoršila jej majetková situácia tak, že bola odkázaná s finančnou pomocou na iných a pod.) Pri neexistencii špecifických kritérií pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia, okrem „primeranosti“ a vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd za primerané okolnostiam považuje primerané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 300,- eur.

36. Odvodzovanie výšky primeraného finančného zadosťučinenia od sumy, ktorú si žalovaný uplatnil v pôvodnom konaní, t. j. 1 zo sumy 5.755,- eur, je podľa názoru súdu v kontexte konkrétnych súvislostí neprimerané. Je nepochybné, že konkrétna výška priznaného primeraného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavky primeranosti. Samotný inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody. Pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku a súd v tomto čase mal nepochybne preukázané, že zo strany žalovaného došlo k vydaniu právoplatne priznaného bezdôvodného obohatenia, čo žalobkyňa nepoprela. Žalovaný sa so žalobkyňou snažil mimosúdne dohodnúť aj na vyplatení primeraného finančného zadosťučinenia v jeho primeranej výške (viď čl. 55, žalovaný zaslal právnomu zástupcovi žalobkyne návrh na urovnanie sporných práv a povinností) a aj z jeho písomného vyjadrenia vyplynulo, že bol ochotný žalobkyňi vyplatiť primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur, čím nespochybňoval jej nárok. Naproti tomu, žalobkyňa neuviedla žiadne konkrétne skutkové tvrdenia ako konkrétne práve konaním žalovaného bol narušený jej bežný život až tak, že požadovala finančné zadosťučinenie vo výške 2.850,- eur. Ak túto výšku odvodzovala od toho, aká potenciálna výška škody by jej hrozila, ak by súd právoplatne rozhodol v pôvodnom konaní sp. zn. KK-8Csp/140/2022 a zaviazal ju žalovanému na nezákonné plnenie a ak by toto rozhodnutie bolo následne vykonávané v exekučnom konaní a pod., tak súd nepopiera, že by jej potencióálne takáto škoda hrozila, to však neznamená, že táto výška škody odôvodňuje výšku ňou uplatneného nároku a zodpovedá ňou tvrdným skutočnostiam, keď v konečnom dôsledku rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu a žalobkyňa je povinná preukázať všetky okolnosti odôvodňujúce výšku uplatneného nároku. Avšak sama žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení uviedla, že neexistujú iné dôkazy (než tie na ktoré odkázala), ktoré by "primeranosť" preukazovali.

37. Súd má za to, že zjavným cieľom právnej úpravy inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia je priniesť poctivosť, férovosť, transparentnosť a dodržiavanie práva do dodávateľsko- spotrebiteľských vzťahov. Dodávateľ, ktorý nič neporuší, nemusí sa obávať, že by sa nedomohol toho, na čo má sám nárok, alebo že by dokonca ešte musel plniť primerané finančné zadosťučinenie. Ak ale sám niečo poruší a vytvorí stav, že je daný základ nároku na primerané finančné zadosťučinenie, tak jeho obrana je potom nerelevantná.

38. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia, nie je totiž vylúčené, aby výška nemateriálnej ujmy, ak jej mantinely nie sú zákonom stanovené, bola obdobná, zhodná, vyššia alebo nižšia ako ujma, ktorá oprávnenej osobe hrozila v majetkovej sfére. Krajský súd Prešov k výške primeraného finančného zadosťučinenia uviedol v rozhodnutí sp. zn. 17Co/17/2018 nasledovné, cit.: „Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktnie držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.“ Podľa názoru súdu pri opodstatnených nárokoch spotrebiteľov nestačí len, že na základe úspešnej obrany žalobkyne bola žaloba voči nej zamietnutá, a že na základe jej úspešnej žaloby

jej bolo priznané bezdôvodné obohatenie, ale je potrebné tento proces zavŕšiť priznaním aj finančnej kompenzácie odrážajúcej ujmu, ktorú spotrebiteľ utrpel pri súdnej a inej konfrontácii s dodávateľom.

39. Súd po zvážení všetkých okolností vyhovel žalobe a I. výrokom zaviazal žalovaného na úhradu primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni vo výške 300,- eur, ktorá suma zodpovedá svojmu účelu, teda poskytne žalobkyni ako spotrebiteľke satisfakciu a odradí dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Žalobkyňa sa v dôsledku konania žalovaného domáhala ochrany svojich práv prostredníctvom súdnych konaní, ktoré určitým spôsobom zasahujú do bežného života spotrebiteľa. Takto priznaná konkrétna výška finančného zadosťučinenia zohľadňuje skutkové okolnosti uvedené vyššie, a to aj s ohľadom na aktívnu obranu žalobkyne v pôvodnom konaní, dĺžku trvania súdnych konaní od 02.11.2022 do 22.11.2024, t. j. takmer dva roky, počas ktorých bola vystavená vypätiu z výsledku súdnych konaní. Súd nemal preukázané, že by protiprávny stav zo strany žalovaného trval takmer 10 rokov. Súd preto nepochybuje, že výška priznaného primeraného finančného zadosťučinenia je adekvátne skutočnostiam prejednávaneho prípadu a plní základný účel predmetného inštitútu, ktorým je poskytnutie satisfakcie žalobkyni a odradenie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov (obdobne viď napr. rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 1CoCsp/22/2023 zo dňa 10.10.2023). II. výrokom súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

40. O trovách konania súd rozhodol III. výrokom podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (§ 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

41. Žalobkyňa v základe nároku bola plne úspešná a rozhodnutie o výške nároku záviselo len od úvahy súdu, preto súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. Obdobne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017, kde pri priznaní len 50 % zo sumy požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia bola priznaná žalobcovi náhrada trov konania v rozsahu 100 % práve z dôvodu, že výška nároku závisela od úvahy súdu, čo je aj prípad v tejto prejednávanej veci. Súd je toho názoru, že v prípadoch, keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od úvahy súdu, pričom súčasne sa neuplatňuje žalobcom výška plnenia v zjavne nedôvodnej výške predstavujúcej šikanózný výkon práva, motivovanej len snahou o navýšenie trov konania a nie záujmom na spravodlivom usporiadaní veci, nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať aby sa presne „trafil“ do úvahy súdu, pokiaľ ide o výšku plnenia. Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania, ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Pričom tak ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, tak aj v súčasnosti podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia (zo sumy 300,- eur).

42. Podľa stabilnej rozhodovacej praxe konania, v ktorých rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu, predstavujú výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Úvaha súdu sa môže týkať len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia (nie základu uplatneného nároku). Pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto prípade nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu sporovej strany (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti). Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií, jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Pre priznanie plnej náhrady trov konania nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti), a to ani to, akú sumu v pomere k súdom priznanej sume strana uplatňovala. Za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu. (pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove napríklad sp. zn. 13Co/49/2018 zo dňa 28.1.2019, 24Co/49/2017 zo dňa 22.2.2018, 18Co/92/2018 zo dňa 16.01.2019, 1CoCsp/22/2023 zo dňa 10.10.2023 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 97/2021 zo dňa 25.02.2021).

43. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Poprad.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.